

Worship

God

In

Spirit & Truth

Musinza Katonda Mu Mwoyo n'Amazima

Abantu abasinga obungi, bwe kiba nga si bonna, kati n'edda bonna basinza ekintu ekimu. "Omuntu ow'edda yali atya okwolesebwa kwonna okw'amaanyi; yasinzanga buli kintu eky'obutonde kye yali tasobola kutegeera. Okwetegereza amaanyi ag'obutonde ag'amaanyi, gamba ng'embuyaga, amataba, musisi, okubumbulukuka kw'ettaka, ensozi ezivuuma, omuliro, ebbugumu, n'obunnyogovu, kyakwata nnyo ebirowoozo by'omuntu ebyali bigaziwa. Ebintu ebitannyonyolwa mu bulamu bikyayitibwa 'ebikolwa bya Katonda' era 'ebiseera eby'ekyama ebya Providence."

"Kimanyiddwa nti ebitundu by'ebika ng'ebyo wakati w'ebikumi bitaano n'ebikumi lukaaga byali birina ebyafaayo byabwe ebyetongodde eby'enkulaakulana y'embeera z'abantu n'eddiini nga byeyawudde ddala ku birala okuggyako okukwatagana okw'oku mabbali oluusi n'oluusi ku nsalo z'ebitundu byabwe. Mu bika byonna eby'omu Australia, awatali kusosola, waliwo okukkiriza mu Buyinza bumu obw'oku ntikko, nga bwe busoose okuvaako ebitonde byonna."

Abamisiri ab'edda baalina Ra, katonda waabwe ow'enjuba, ne Osiris, katonda w'ensi ey'abafu, ate Babuloni, Buyonaani, ne Rooma zaasinza bakatonda ab'enfumo.

Leero ekitundu ekinene eky'abantu mu nsi kirimu Abakristaayo, Abayudaaya, n'Abasiraamu abasinza Katonda oba Yakuwa, Katonda wa Musa ne Ibulayimu, oba Allah, Katonda asinzibwa Abasiraamu. Waliwo obutakkaanya bungu nnyo wakati wa buli emu ne munda mu buli emu. Ekitundu ekirala ekikulu eky'ensi kinywerera ku nzikiriza nga Buddha n'Ekihindu. Wadde kiri kityo, waliwo n'endala nga mu mawanga ag'edda agalina enzikiriza zaago 'ez'omwoyo' ezaawebwa ekitiibwa mu biseera.

Ebyokulabirako bino biraga engeri enkulu ey'omuntu eyaliwo okuva ku kutondebwa, okwagala okussa ekitiibwa n'okusinza ekintu ekimu.

Endowooza y'omutima gw'omuntu y'esinga obukulu eri Yesu yagamba nti "Oyagalanga Mukama Katonda wo n'omutima gwo gwonna n'omwoyo gwo gwonna n'ebirowoozo byo byonna. Lino lye kiragiwo ekikulu ekisooka. Era ekyokubiri kiringa ekyo: Oyagalanga muliraanwa wo nga ggwe wekka. Ku mateeka gano gombi geesigamye Amateeka gonna ne Bannabbi".. Oluvannyuma Yesu yayogera ekiragiwo ekiyaga: "Nze mbawa mwagalane: nga nange bwe nnabaagala, nammwe mulina okwagalana. Mu kino, abantu bonna balitegeerera nti muli bayigirizwa bange bwe munaayagalananga".

Omutima gwa Baibuli gutwalibwa ng'entebe y'enneewulira okwegomba n'okwegomba era ne gukwatira ddala obusobozi bw'amagezi n'empisa-wadde nga bino biteekwa okuteekebwa ku mwoyo, .okuva mu nkuluze ya Baibuli ey'Ensi Yonna.

Ebibuuzo

1. Ebiwandiko by'ebyafaayo biraga nti okuva ku ntandikwa abantu baali basinza ekintu ekimu.
T. ___ F. ___ .
2. Waliwo enjawulo ennene nnyo wakati w'amadiini gonna ag'enjawulo ne munda.
T. ___ F. ___ .
3. Ebiragiwo ebisinga obukulu bye bino
 - a. ___ Yagala Katonda
 - b. ___ Yagala muliraanwa

- c. ___ Mwagalane
 - d. ___ Byonna ebyo waggulu
4. Omutima gw'omuntu gwe ntebe ye ey'ennewulira, ekifo kye eky'empisa, omuntu we ow'omunda.
T. ___ F. ___ .
 5. Okusinza kwe kwagala, okusinza, okussa ekitiibwa so si kikolwa ekimu ekikolebwa nga tolowooza kitono oba nga tofuddeeyo.
T. ___ F. ___ .

Essomo 2.

Okusinza Omutima.

"Katonda n'alaba ng'obubi bw'omuntu bungi mu nsi era nga buli kulowooza kw'ebirowoozo by'omutima gwe kwali kubi kwokka buli kiseera. Mukama ne yeenenya nti yatonda omuntu ku nsi, ne kimunakuwaza mu mutima gwe".

Mikka yawandiikira Abaana ba Isirayiri ng'abuuzza nti "Nnajja na ki mu maaso ga Mukama?" n'oluvannyuma n'awa ebisoboka ebiberako mu ngeri y'ebibuuzo ebirala. Yafundikira nti, "Akulaze, ggwe omuntu, ekirungi: Era kiki Mukama ky'akusaba okujjako okukola obwenkanya, okwagala okusaasira, n'okutambula n'obwetoowaze ne Katonda wo"?

Yesu yagamba Sitaani nti "Musinza Mukama Katonda wo, era muweereza ye yekka". Eri abamu ku Bafalisaayo abakuuma obulombolombo Yesu yajuliza Isaaya 29:13: "Abantu bano banzisaamu ekitiibwa kungulu n'emimwa gyabwe naye emitima gyabwe giri wala okuva gyendi: Bansinza bwereere, enjigiriza zaabwe mateeka gokka agayigirizibwa abantu". Okusinza okulala okutaliimu nsakuliko bamalayika, ebifaananyi, abantu, abatamanyi, n'okusinza sitaani.

Yesu yawaayo omubiri gwe ogw'omubiri nga ssaddaaka yokka eyali esobola okuggya ekibi mu muntu. Katonda yakkiriza ekiweebwayo kye ng'amuzuukiza okuva mu ntaana bw'atyo n'atuuka ku buwanguzi ku kufa n'okukwata kwa Sitaani ku muntu. Omukisa gw'okusonyiyibwa n'okutabagana gwafuuka gwa bonna abasalawo okussa obwesige n'obuwulize bwabwe mu Kristo. Abo abatabagana ne Katonda olw'okusonyiyibwa ekibi balaga okwagala kwabwe mu kumussaamu ekitiibwa, okumuwa ekitiibwa n'okumusinza.

Omuntu yeewaddeyo oba wa ddiini ng'okuva munda mu bulamu bwe obw'omunda, emmeeme ye, n'omutima gwe, aweereza Katonda olw'ebikolwa bye ebirungi era n'awa Katonda we ekitiibwa oba ekitiibwa. Omuntu ayinza okutwala omuntu ng'omuntu ow'eddiini ennyo Omukristaayo eyeewaayo, ng'atunuulira emirimu emirungi gyonna gy'akola naye nga tamanyidde ddala bigendererwa bye eby'okukola ebikolwa. Okugeza, okwagala kwe okusiimibwa omuntu, oba okufuna empeera ya Katonda ng'agondera ebiragiyo bye si kusinza kwa mazima nga bwe watabaawo kitiibwa, kitiibwa, wadde ekitiibwa. Ekikolwa si kusinza, wadde nga kiyinza okuganyula omuntu okuggyako nga kisibuka mu muntu ow'omunda nga kikubirizibwa okwagala. Katonda yekka y'amanyi ekigendererwa ky'omuntu "omutima." Okwagala, okukkiriza n'okukola byetaagibwa mu kusinza.

Ebibuuzo

1. Okusinza kw'omuntu kuyinza okuba okw'obwereere era nga tekukkirizibwa Katonda.
T. ___ F. ___ .
2. Mu kukola Katonda by'ayagala mu kwewaayo nga ssaddaaka yokka ekkirizibwa Katonda, Yesu yasinza Katonda.
T. ___ F. ___ .
3. Obuwanguzi ki obwaliwo ku kufa?
 - a. ___ .Okukomererwa kwa Kristo

- b. ____ .Kristo ekiweebwayo olw'ekibi
 c. ____ .Okuzuukira kwa Kristo
4. Abantu tebamanyi oba ebikolwa by'omusajja ebirungi biba bya kusinza oba bikolwa bya kufuna ettendo okuva mu balala.
 T. ____ F. ____ .
5. Okuva Katonda bw'amanyi omutima gw'omuntu amanyi oba okusinza kw'omuntu kwa ddala era kwa nnamaddala oba kwa bwereere.
 T. ____ F. ____ .

Essomo 3.

Ani Alina Okusinziwa?

“Katonda mwoyo, so si mubiri, era abamusinza balina okusinza mu mwoyo, si kikolwa kya mukolo wabula okwolesebwa kw'enneewulira n'okwagala ekitonde eky'omunda era mu mazima, ekya nnamaddala era ekya nnamaddala so si kya bulimba na kicupuli. Omuntu asobola okuba n'okumanya kwonna (amazima) naye nga talina kwagala olwo okusinza kwe ne kutakkirizibwa. Bwerere era tebirina kye bitegeeza.

Yokaana 4 olunyiriri 24 lulangirira nti “Katonda Mwoyo.’ Ebigambo bino birimu ekimu ku mazima agasinga okuba ennyangu, naye nga gasinga obuziba, agagwa ku kutu okufa Amazima gaabwe ge gamu ku kitiibwa ekinene eky'okubikkulirwa era gatereza enkomerero enkyamu ey'ensonga y'omuntu.

1. Katonda wa ddembe ddala okuva mu buzibu bwonna obw'ekifo n'ebiseera era n'olwekyo tabeera mu kifo mu yeekaalu.
2. Nti Katonda si mubiri, ng'abasinza ebifaananyi bwe bawakanya.
3. Nti si maanyi agataliimu, nga bannassaayansi [abamu] bwe balowooza wabula Kitonde.
4. Nti asituddwa waggulu w'obwetaavu bwonna obw'amasinzizo, ssaddaaka, n'ebirala, eby'omugaso eri omuntu, naye si eri Katonda.”

Enjiri ey'emirundi ena, lup. 149, J. W. McGarvey ne Philip Pendleton

Ebyawandiikibwa bigamba nti obutonde bwa Katonda bwe buno:

- Okwagala
- Obulamu
- Amazima
- Mutuukirivu, mutukuvu era mutuukirivu
- Omusaasizi
- Emirembe
- Obwesigwa

Kiki Ekisanyusa Katonda?

“Mukama akusaba ki okuggyako okukola obwenkanya n'okwagala okusaasira n'okutambula n'obwetoowaze ne Katonda wo” okuva mu Mikka 6 olunyiriri 8)? Yesu teyawa mukisa wabula yalina ebigambo ebikambwe eri abakulembeze b'eddiini abatagoberera bisaanyizo bya Mukama: “Zibasanze mmwe abasomesa b'amateeka n'Abafalisaayo, mmwe bannanfuusi: Muwa kimu kya kkumi [omuwendo ogwalagirwa, ekimu eky'ekkumi] eky'eby'akaloosa byammwe-mint, dill, ne cumin [ne ku nsigo entono ennyo]. okusaasira, n'obwesigwa, mwandibadde okola eby'oluvannyuma, nga temulagajjalira eby'olubereberye.” Abakulembeze bano baali beetaaga ekitundu ky'amateeka eky'omubiri nga balowooza nti batuukiriza ekyetaagisa kya Katonda naye ne balagajjalira ekigendererwa kye, obutonde bwe.

Mu Kubuulira okw'oku Lusozi, Matayo 5, Yesu yalambika ebikolwa n'endowooza eziwerako ezimusanyusa, ng'agamba nti "Omukisa" ekiraga nti Katonda musanyufu era akola omukisa gw'abo abali:

- a. **Omwavu mu mwoyo**– abo abategeera obubi bwabwe n'obutuukirivu bwa Katonda.
- b. **Mukungubaga**– abo abatalina ssanyu olw'obunafu bwabwe obw'omwoyo okusinga abo abatalina ssanyu olw'embeera yaabwe ey'omubiri mu bulamu.
- c. **Obugonvu**– abo abatalina malala, ba malala oba ba malala.
- d. **Enjala n'ennyonta y'obutuukirivu**, – abo abanoonya buli kiseera okumanya n'okukola ebituufu era ebisanyusa Katonda.
- e. **Omusaasizi**– Omusaasizi, tasalira musango oba okuvumirira.
- f. **Omulongofu mu Mutima**– abo abeesimbu, abatalina bya bulimba, abatalina kintu kyonna ekifuka, ekitabula, ekiyonoona
- g. **Abakola emirembe**– abo ababeera mu mirembe ne bannaabwe era nga bayamba abalala okukola kye kimu.

Okwoogeraera bakole ng'abo abagenda okusalirwa omusango olw'etteeka eriwa eddembe, kubanga omusango ogutaliimu kusaasira gujja kulagibwa omuntu yenna atabadde musaasizi [nga ddala etteeka ly'Endagaano Enkadde bwe lyalambikibwa awatali kulowooza kwonna ku mbeera]. Okusaasira kuwangula omusango (Yakobo 2:12-13)! Omusango (amateeka) gwetaaga ekibonerezo naye Katonda awa ekisa abo abali mu Kristo.

Yesu yabuuza nti "Olowooza ani ku bano abasatu eyali muliraanwa w'omusajja eyagwa mu mikono gy'abanyazi?' Omukugu mu mateeka n'amuddamu nti, 'Oyo eyamusasira.'"

"Mubeerenga ekisa era musaasiragana, nga musonyiwagana, nga Katonda bwe yabasonyiwa mu Kristo".

"Tosalira musango, oba naawe mujja kusalirwa omusango. Kubanga mu ngeri y'emu gy'osalira abalala omusango, nammwe mujja kusalirwa omusango".

Abakristaayo balina okwegendereza engeri gye bayisaamu a. omuntu yenna alumya omuntu gw'ayagala; b. omuntu ayonoona, neyenenya n'akomawo; ne c. abo abagwa ne bateenenya ne badda eri Kristo.

Engeri za Katonda zonna zirina okuteekebwa mu makulu g'ekifaananyi kye oba ekifaananyi kye Katonda mwe yakola omuntu. Katonda era yawa omuntu amagezi agamusobozesa okulowooza, okukubaganya ebirowooza, okwekenneenya, n'okulonda. Omuntu ayinza okusalawo okweyongera mu kifaananyi kya Katonda ng'ategeera amazima, ng'alaga ekisa, ng'ayagala obwenkanya, era ng'agoberera enkolagana ey'emirembe, oba ayinza okusalawo obutakikola bw'atyo n'asigala ng'asazeeko mu nkolagana ye ne Katonda, Kitaawe era Omutonzi we.

Okuva abantu bonna bwe baayonoona era nga beetaaga okusonyiyibwa, obusobozi bw'okulowooza obuweereddwa Omutonzi we busobozesa omuntu okukyusa amakubo ge, okufuna okusonyiyibwa, n'okutandika okubeera nga Kristo. Eri abo abali mu Kristo Pawulo yawandiika nti "N'olwekyo, ng'abantu ba Katonda abalonde, abatukuvu era abaagalwa ennyo, mwambale okusaasira, ekisa, obwetoowaze, obuwombeefu n'obugumiikiriza. Mugumiikirizagana era musonyiwe okwemulugunya kwonna kwe mulina ku bannaabwe. Musonyiwe nga Mukama bwe yabasonyiwa. Era ku mpisa zino zonna, mwambale okwagala, okuzisiba bonna awamu mu bumu obutuukiridde". Nga bakula mu zo Abakristaayo bajja kwolesa ekifaananyi kya Katonda era bajja kwolesa ekibala ky'Omwoyo nga kino kye "okwagala, essanyu, emirembe, obugumiikiriza, ekisa, obulungi, obwesigwa, obukkakkamu n'okwefuga".

Engeri za Katonda ezo waggulu teziyinda kuwulirwa, kuwunyiriza, kuwoomerwa, kulabibwa oba kuwulirwa. Omuntu bw'alaba ebikolwa bya Yesu n'endowooza ye asobola okumanya Kitaffe ekyo kyennyini Yesu kye yagamba Firipo.

Twetaaga nnyo okwagala n'okusonyiyibwa. Mu mbeera yaffe ey'ekibi n'obujeemu, tusaanidde okufa, obwenkanya bwe bwetaagisa. Katonda okuyita mu bulamu bwa Yesu, okufa n'okuzuukira kwe awa omukisa okusonyiyibwa. Omuntu bw'aba akkirizza ekirabo kya Katonda eky'okusonyiwa, Kristo, okuyita mu kwesiga n'obuwulize, wabaawo endowooza ey'okwagala, emirembe n'okwebaza munda mu bulamu bwe obw'omunda, era ne wavaayo okwagala okwolesa okwagala okwo mu ngeri ez'enjawulo, mu bigambo, ebirowoozo n'ebikolwa.

Kiki Katonda ky'alaba era ky'awulira?

Eddoboozi eddungi ery'eddoboozi ly'omuntu oba ebigambo ebiva mu mutima gw'omuntu.

- Ssente eziweebwa oba ensonga lwaki ssente ziweebwa.
- Ebigambo by'oluyimba oba ebirowoozo ebiva ku mutima ebiva mu bigambo.
- Ebigambo by'okusaba oba omutima ogwejjusa ne bwe kiba nga kizibu okwogera enneewulira ze.
- Okubuulira okwanjuddwa oba okubuulira okulamu.
- Okulya ku kijjulo kya Mukama waffe oba okujjukira ssaddaaka ya Kristo ey'okutangirira n'okuzuukira.
- Okulemererwa okukunjaana awamu oba okulemererwa okuzimba abalala nga bakunjaanye.
- Okusoma Baibuli oba okufumiitiriza ku Bubaka bwa Katonda.
- Okubeera n'empisa ennungi oba okubeera n'obulamu obw'okwefiiriza.

Okubeera buli lunaku okulaga oba okulaga ekifaananyi kya Katonda kwe kuwaayo "...emibiri gyammwe nga ssaddaaka ennamu, eziweereddwayo eri Katonda era ezimusanyusa. Okusinza okw'ekika kino kusaanidde."

Omukristaayo eyebaza ajja kunoonya engeri n'emikisa gy'okulaga okwebaza kwe eri Kristo ng'omulokozi we. Ajja kubeera okumpi n'ekyokulabirako kya Yesu nga bwe kisoboka, era anoonye okutegeera Katonda by'ayagala bye yawa ng'ayita mu batume mu Mwoyo Omutukuvu. Omukristaayo ajja kumutendereza mu bikolwa bye byonna omuli n'okujjukira obulamu bwa Kristo, okufa, okuziikibwa n'okuzuukira ng'alya ku "kijjulo kya Mukama."

Ebibuuzo

1. Okusinza kw'omuntu kuyinza okuba okw'obwereere era nga tekukkirizibwa Katonda.
T. ___ F. ___ .
2. Mu kukola Katonda by'ayagala mu kwewaayo nga ssaddaaka yokka ekkirizibwa Katonda, Yesu yasinza Katonda.
T. ___ F. ___ .
3. Obuwanguzi ki obwaliwo ku kufa?
 - a. ___ .Okukomererwa kwa Kristo
 - b. ___ .Kristo ekiweebwayo olw'ekibi
 - c. ___ .Okuzuukira kwa Kristo
4. Abantu tebamanyi oba ebikolwa by'omusajja ebirungi biba bya kusinza oba bikolwa bya kufuna ettendo okuva mu balala.
T. ___ F. ___ .
5. Okuva Katonda bw'amanyi omutima gw'omuntu amanyi oba okusinza kw'omuntu kwa ddala era kwa nnamaddala oba kwa bwereere.
T. ___ F. ___ .

Omuntu Asinza Ddi Oba Asaanidde Kusinza?

Omuntu bw'abeera ssaddaaka ennamu, ajja kusinza Katonda ekiseera kyonna ne mu buli kimu nga yeebaza, ekitiibwa n'okutendereza Katonda ng'ate anoonya engeri y'oku:

- a. Yamba abaana ba Katonda abalala n'abo abali mu bwetaavu.
- b. Kubiriza abalala okubeera n'obulamu obw'okwefiiriza.
- c. Langirira obubaka obw'okusonyiyibwa n'obulokozi; obulamu, okufa, okuziikibwa, okuzuukira n'okulinnya mu ggulu kwa Kristo.

Abakristaayo tebalina kuleka (kulekera awo, kuleka) kubeera na balala, okuzimba oba okugatta abalala mu Kristo, awatali kufaayo ddi oba wa gye bakunjaanira. Bajja kuba beesigwa eri Omulokozi waabwe, eri Obubaka bwe, eri abantu be era tebaswala. Pawulo teyaswala kubanga yagamba nti "Njiri sikwatibwa nsonyi, kubanga ge maanyi ga Katonda ag'obulokozi".

Pawulo era yakigamba bw'ati "Kale okuva bwe muzuukizibwa ne Kristo, muteeke emitima gyammwe [obulamu bwammwe bwonna] ku bintu eby'okungulu, Kristo gy'atudde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda. Muteeke ebirowoozo byammwe ku bintu eby'okungulu, so si ku bintu eby'oku nsi [ebintu eby'okwematiza] kubanga mwafa, era obulamu bwammwe kati bukwekeddwa ne Kristo mu Katonda. Kristo, obulamu bwo bw'alilabika, naawe mujja kulabika wamu naye mu kitiibwa." "Mirembe gya Kristo gifuge mu mitima gyammwe, kubanga muyitiddwa mu mirembe ng'ebitundu by'omubiri gumu. Era mwebaze. Ekigambo kya Kristo kibeere mu mmwe mu bugagga nga bwe muyigiriza era nga mubuuliriragana n'amagezi gonna, era nga muyimba zabbuli, ennyimba n'ennyimba ez'omwoyo nga mwebaza Katonda mu mitima gyammwe. Era buli kye mukola, ka kibeere mu bigambo oba mu bikolwa, byonna mubikole mu linnya [obuyinza] bwa Mukama waffe Yesu, nga mwebaza Katonda Kitaffe okuyita mu ye".

Ebyokulabirako bibiri ebiddako bikwata ku Bakristaayo Abayudaaya n'ab'amawanga nga bakunjaanye, nga tewali n'ekimu ku byo kisaanidde kutwalibwa ng'ekiragirowabula ekikolwa mu bifo eby'enjawulo.

"Awo abaafuna ekigambo kye ne babatizibwa, era ne bongerwako ku lunaku olwo emyoyo nga enkumi ssatu. Ne beewaayo okuyigiriza n'okukolagana kw'abatume, okumenya emigaati n'okusaba.

"Bano baagenda mu maaso ne batulindirira e Tulowa, naye ne tusaabala okuva e Firipi oluvannyuma lw'ennaku z'Emigaati Egitali Mizimbulukuse, era mu nnaku ttaano ne tutuuka gye bali e Tulowa, gye twamala ennaku musanvu. Ku lunaku olusooka mu wiiki, bwe twakunjaanira wamu okumenya emigaati [kiyinda okutegeeza Ekyeggulo kya Mukama waffe, ekijjulo ekya bulijjo oba byombi], Pawulo n'anyumya. Ekigambo ky'Oluynaani dialegomai, .tebuulirwa nga bwe kivvunulwa mu Baibuli ezimu ngadialegomai, . kitegeeza okwogera, okwogera n'omuntu, okuyomba, okukubaganya ebirowoozo].nabo, ng'agenderera okugenda enkeera, n'awangaaza okwogera kwe okutuusa mu ttumbi

Okusinza Katonda nga tuweereza, nga tuyigiriza, nga tuyimba, era nga tubuulirira tekikoma ku kukunjaana wamu ku lunaku lwonna.

Ebibuuzo

1. Ddi Omukristaayo asaanidde okusinza Katonda?
 - a. ___ Buli lunaku
 - b. ___ Ku Ssande
 - c. ___ a ne b

2. Ekigendererwa ky'okukunjaana awamu kwe...
 - a. ___ Muzimbagana
 - b. ___ Okukolagana n'abalala
 - c. ___ Kubiriza obwesigwa
 - d. ___ Byonna ebyo waggulu
 - e. ___ a ne b
 - f. ___ a ne c
3. Ebirowoozo by'Omukristaayo birina okussa essira ku kusanyusa Katonda okusinga omuntu amatiza
T. ___ F. ___ .
4. Ebyokulabirako ebiri mu ndagaano empya birina okugobererwa.
T. ___ F. ___ .
5. Omukristaayo kyonna ky'akola kisaana okukikola n'okwebaza.
T. ___ F. ___ .

Essomo 5

Omuntu Ali Wa Okusinza?

Katonda bwe yanunula Abaana ba Isiraeri okuva mu buddu bw'e Misiri, yakola nabo endagaano eyalimu weema ey'okusisinkirangamu kabona we mwe yawangayo ssaddaaka eri Katonda. Nga wayise emyaka nga bamaze okusenga mu Nsi ey'Ekisuubizo, Sulemaani yazimba yeekaalu mu Yerusaalemi mwe baasinzizanga ne ku ssaddaaka zaabwe. Nga wayise emyaka Yesu yagamba omukazi Omusamaliya nti "Kkiriza, omukazi, ekiseera kijja lwe mulisinza Kitaffe si ku lusozi Gerizimu wadde mu Yerusaalemi Yokaana 4 olunyiriri 21. Mu ndagaano empya ejja okusinza tekwandibadde mu yeekaalu ezikoleddwa abantu oba mu bifo ebitongole wabula mu mutima gw'omuntu, yeekaalu ye."

Endagaano Empya yaggyawo okusinza mu Yeekaalu mu Ndagaano Enkadde. "Yesu kati afunye obuweereza obusingako obukulu, okuva endagaano gy'atabaganya bwe yeestigamiziddwa ku bisuubizo ebirungi. Singa endagaano eyasooka teyaliiko kamogo, tewandibadde kyetaagisa kunoonya ya kubiri, naye Katonda yasanga ekikyamu ku bantu be bwe yagamba nti, "Laba! Ennaku zijja, bw'ayogera Mukama, lwe ndinyweza endagaano empya n'ennyumba ya Isirayiri n'ennyumba ya Yuda. Tekiriba ng'endagaano gye nnakola ne bajajjaabwe mu kiseera we nnabakwata ku mukono ne mbaggya mu nsi y'e Misiri. Olw'okuba tebaasigala nga beesigwa eri endagaano yange, nabasimbira ekkuuli, bw'ayogera Mukama. Kubanga eno y'endagaano gye ndikola n'ennyumba ya Isiraeri oluvannyuma lw'ekiseera ekyo, bw'ayogera Mukama: Nditeeka amateeka gange mu birowoozo byabwe ne mbiwandiika ku mitima gyabwe. Ndiba Katonda waabwe, nabo baliba bantu bange."

Mu kuwaayo omubiri gwe ogw'oku nsi eri Katonda ng'ekiweebwayo olw'ekibi, ssaddaaka ey'okutangirira, Yesu yatuukiriza Endagaano Enkadde, n'okusinza kwayo mu Yeekaalu, okwaweebwa Katonda okuyita mu Musa, n'agikyusa n'endagaano empya eyesigamiziddwa ku bisuubizo ebisinga obulungi n'omuntu eyanunulibwa n'afuuka Yeekaalu ya Katonda: "Temumanyi nti muli yeekaalu ya Katonda era nti Omwoyo wa Katonda abeera mu mmwe? Yeekaalu ya Katonda, Katonda ajja kumuzikiriza. ... "Oba temumanyi ng'omubiri gwo yeekaalu y'Omwoyo Mutukuvu munda mu mmwe, gw'olina okuva eri Katonda? Ggwe si mmwe, kubanga mwagulibwa n'omuwendo. Kale, gulumiza Katonda mu mubiri gwo".

Okuva Abakristaayo bwe bali yeekaalu ye era nga n'Omwoyo Omutukuvu abeera mu bo, balina "okuwaayo emibiri gyammwe nga ssaddaaka ennamu, entukuvu era esiimibwa Katonda, kwe kusinza kwammwe okw'omwoyo".

Wadde ekifo oba ensengeka y'ebintu ebirabika si kikulu. Naye okwagala, ekigendererwa ky'ebirowoozo, n'endowooza y'abo abali mu Kristo bikulu. Engeri omuntu gy'atambuzaamu obulamu bwe n'okuyisa abalala, n'okuddamu ng'awaayo eby'obugagga bye, ssente ze, obudde bwe n'obusobozi bwe kye kikulu. Ssaddaaka yaffe ennamu, ebikolwa mu bulamu bwaffe, tulina okukolebwa buli wamu okusinga ekifo ekirabika, gamba ng'olusozi Gerizim, Yerusaalemi oba ekizimbe ky'ekkanisa eri Katonda mwoyo so si kintu, omubiri n'omusaayi.

Obutonde bwa Katonda obw'Okwagala, obulongoofu, obukkakkamu, obwenkanya, okusaasira n'obwesigwa byetaagisa nnyo Abakristaayo okubeera ssaddaaka ennamu.

Ebibuuzo

1. Endagaano Empya yaggyawo okusinza mu yeekaalu mu Ndagaano Enkadde?
T. ___ F. ___ .
2. Ssaddaaka ya Yesu ey'okutangirira
 - a. ___ yasaanyaawo Endagaano Enkadde
 - b. ___ yatuukiriza Endagaano Enkadde
 - c. ___ yateekawo endagaano empya
 - d. ___ Byonna ebyo waggulu
 - e. ___ a ne c
 - f. ___ b ne c
3. Abakristaayo kati yeekaalu ya Katonda okuva Omwoyo Omutukuvu bw'abeera munda mu bo.
T. ___ F. ___ .
4. Omuntu ali ludda wa okusinza Katonda leero?
 - a. ___ Olusozi Gerizimu
 - b. ___ Yerusaalemi
 - c. ___ Ekifo eky'okukunjaniramu ekkkanisa
 - d. ___ Munda mu muntu ssekinnoomu
5. Okwagala, obulongoofu, obukkakkamu, obwenkanya, okusaasira n'obwesigwa byetaagisa nnyo Omukristaayo okubeera ssaddaaka ennamu.
T. ___ F. ___ .

Essomo 6

Omuntu Alina Okusinza Atya?

Okutegeera kiki, ani, ddi ne wa okusinza kulina okuyamba mu kutegeera engeri y'okusinza. Bwe kiba nti okwewaayo nga ssaddaaka ennamu bulamu bwa buweereza olwo waliwo ebikolwa bingi omuntu by'ayinza era by'alina okukola ebyanditwaliddwa ng'okusinza. Naye, balina okukubiriza olw'okwagala okwongera okufaanana Kristo nga bagoberera ebyokulabirako bye nga bwe bawa Katonda ekitiibwa, ekitiibwa, ettendo, n'okusinza.

Omuntu alina okusinza mu bulamu bwe obw'omwoyo ne mu mazima [okuva mu mutima so si mukolo], ekyetaagisa okumanya. Okusinza si kikulwa kya mubiri, mukolo, wabula kintu ekiva munda, okuva mu kwagala n'okwagala okuva ekitiibwa, okutendereza, n'okusanyusa. Omuntu atasobola ddala kukola kikulwa kya mubiri akyayinza okusinza Katonda n'okumuweereza.

Okuyiwa okwagala, okusinza, n'okutendereza okuva munda mu bulamu bw'omuntu obw'omunda, omutima gwe, n'entebe y'enneewulira, enneewulira, n'endowooza ye buweereza, .okusinza okw'amazima. Kino osobola okukikola wekka oba n'ekibinja. Ebikolwa ebifaananako bwe bityo ebitaliimu nneewulira n'enneewulira

z'okwagala, okusinza, n'okutendereza ebikolebwa n'ekigendererwa eky'okugoberera ekiragiro oba ebyo ebiteekeddwa ku muntu yennyini, kusinza kwa bwereere. Yesu yagamba nti "abantu bano banzisaamu ekitiibwa n'emimwa gyabwe, [eddoboozi liwulirwa], naye emitima gyabwe [tewali kulowooza] giri wala okuva gyendi. Bansinza bwereere.

Singa ebirowoozo by'omuntu n'enneewulira ze byesigamiziddwa ku kumanya Katonda era nga balina enkolagana ey'oku lusegere naye, olwo baba batendese obulamu bwabwe bwonna okwagala, okusinza, okutendereza, okuweereza, n'okusinza Katonda n'okwagala okwa nnamaddala era okwa nnamaddala okumusanyusa [Omwoyo n'amazima - si bicupuli oba omukolo ogutali gumu]. Kati mwetegefu okuweereza Katonda mu mwoyo ne mu mazima. Naye kiki omuntu ky'alina okukola ng'aweereza oba ng'asinza Katonda?

Omuntu asobola okusoma mu Olubereberye nti Katonda bwe yali anunula bazzukulu ba Ibulayimu okuva mu buddu e Misiri, yateekawo Endagaano nabo. Mu ndagaano eno, yalonda ekibinja ky'abantu okumuweereza nga bakabona okuwaayo ssaddaaka z'ebisolo ku lwabwe n'abantu bonna. Katonda ng'ayita mu Musa yawa ebiragiro ebituufu ennyo ku ngeri obuweereza bwabwe obw'okuwaayo ssaddaaka gye bwalina okukolebwamu.

Nga wayise emyaka mingi Katonda yajja ku nsi mu ngeri y'omuntu ayogerwako nga Yesu ow'e Nazaaleesi, Kristo. Yawangaala nga omu ku bitonde bye ng'ayolekedde ebikemo eby'ekika kye kimu n'omuntu naye nga talina kibi bw'atyo n'afuuka ssaddaaka etuukiridde olw'ekibi nga yeewaayo eri Kitaffe nga ssaddaaka y'omusaayi eyeetaagisa okuggyawo ebibi by'omuntu. Omutume Yokaana mu Okubikkulirwa 1:6 agamba nti "Atufudde Obwakabaka bwa bakabona eri Katonda Kitaawe."

Ebiragiro Katonda bye yawa bakabona b'Endagaano Empya nabyo byali bya njawulo wadde nga bya njawulo nnyo ku by'Endagaano Enkadde. Bakabona b'endagaano empya, abasajja, n'abakazi mu Kristo, balina okuba ssaddaaka ennamu nga bwe baweereza Katonda buli lunaku nga bakola ebikolwa ebirungi, nga bakubiriza abalala okutuuka ku bwesigwa, n'okuwaayo okwebaza, okutendereza, n'okusinza

Ebibuuzo

1. Ng'Omukristaayo okwewaayo eri Kristo nga ssaddaaka ennamu, bulamu bwa kusinza na kuweereza.
T. ___ F. ___ .
2. Okusinza mu mwoyo n'amazima kuva mu muntu ow'omunda eyeetaaga
 - a. ___ Okumanya
 - b. ___ Ebikolwa by'omubiri ebimu eby'obulombolombo
 - c. ___ Okwagala okuva ekitiibwa n'okutendereza
 - d. ___ a ne b
 - e. ___ a ne c
3. Okusinza kubaawo mu nkunjaana z'ekibinja zokka.
T. ___ F. ___ .
4. Katonda ng'ayita mu Musa yawa ebiragiro ebitongole ku ngeri abantu leero gye balina okumusinzamu.
T. ___ F. ___ .
5. Obulagirizi bwa Katonda eri abantu be ab'endagaano empya kwe kuweereza Katonda buli lunaku nga bakola ebikolwa ebirungi era nga bamwebaza, okumutendereza n'okumusinzamu okuva ku mutima.
T. ___ F. ___ .

Essomo 7

Okukunjaanya Okutuuka ku Kuzimba

Bayibuli tewa biragirow bituufu ku mirundi gy'okukunjaanyizibwamu oba ekifo we baakunjaanira wamu. Yesu mu kwogera n'omukazi Omusamaliya yali mu bulambulukufu mu ngeri nti okusinza mu biseera eby'omu maaso tekwali ku kifo.

"Enkunjaana z'ekkanisa eyasooka zaali zimanyiddwa buli mmemba ng'akola, okwetongodde, eddembe, amaanyi, n'okwetaba mu lwatu (laba okugeza Abakkolinso Abasooka 14 olunyiriri 1 okutuuka ku 33 n'Abaebbulaniya 10 olunyiriri 25). Ekkansa ey'omu kyasa ekyasooka yali ya kukunjaana kwa mazzi, so si mukolo ogutakyuka. Era emirundi mingi yali tetegeerekeka, obutafaananako okuweereza kw'ekkanisa okw'omulembe guno n'okw'ebitongole." Baakunjaaniranga mu mpya za yeekaalu mu bifo eby'olukale, ne mu maka g'Abakristaayo Olw'okutandika okuyigganyizibwa kw'Abayudaaya n'Abaruumi embuga za yeekaalu n'empagi ya Sulemaani byalekera awo okubaawo.

Omuwandiisi w'Olwebbulaniya awabula Abakristaayo "Era tufumiitirizagana tusobole okusiikuula okwagala n'ebikolwa ebirungi nga tetuleka kukunjaana [mu bugenderevu okusalawo okulekera awo okukunjaana n'Abakristaayo abalala] waffe, nga bwe kiri mu ngeri y'abamu, naye nga tubuuliriragana, era n'okusingawo nga bwe mulaba Olunaku nga lusembera". Kya lwatu nti essira lyali liteekeddwa ku kukunjaana wamu, okumanyagana ku bizibu bya munne n'ebimweraliikiriza, n'okukubiriza Bakristaayo bannaffe okubeera abeesigwa n'okukola emirimu egisanyusa Katonda era egy'omuganyulo eri abalala.

Kiki ekivaako okulekawo enkunjaana n'okubeera awamu? Waliwo ebintu ebisoboka ebitabalika. Okutya okuyigganyizibwa kuyinza okuba nga kwe kwasinga okuyamba Ekkansa eyasooka. Bammemba abeefaako bokka abatalina kwagala, abafuga n'okufuga abantu, okubuusibwa amaaso, obutakwatagana mu by'enfuna oba mu mbeera z'abantu n'ensonga endala nnyingi bisobola okumalamu amaanyi okukolagana. Kino tekisaanye kubeera bwe kityo mu Bakristaayo.

Ebyawandiikibwa ebijuliza Abakristaayo okujja awamu:

- Bangi baakunjaanidde wamu nga basaba.
- Abayigirizwa baakunjaana okumenya emigaati.
- Bakunjaanyizza ekkansa wamu ne baloopa.
- Yakungaanya ekibiina - yatuuza ebbaluwa.
- Bwe mujja wamu okulya.
- Mu maaso g'abakadde bonna abanenya.
- Omutuusa eri Sitaani.
- Soma Ebyawandiikibwa era oyigirize okuwa okutegeera kwo era owulirize abalala okutegeera.
- Muyimbirenga munne.
- Singa ekkansa yonna ejja wamu mu kifo kimu.

Pawulo yawa Abakristaayo b'e Kkolinso ebiragirow bino okutereeza ebikolwa nga bamaze okukunjaana. Buli alagula ayogera n'abasajja olw'okubanyweza, okubazzaamu amaanyi n'okubabudaabuda. Oyo ayogera mu lulimi olutamanyiddwa abo abakunjaanye yeezimba yekka, naye ayogera obunnabbi azimba ekkansa ekunjaanye. Njagala buli omu ku mmwe ayogere mu nnimi ze mutamanyi wabula abantu abakunjaanye naye nsinga kwagala mulagula. Oyo alagula asinga oyo ayogera mu nnimi, (okuggyako nga avvuunula, ekkansa esobole okuzimbibwa.

Bwe kityo bwe kiri naawe. Okujjako nga mwogera ennimi ezitegeerekeka omuntu yenna anamanya atya by'oyogera? Ojja kuba omala kwogera mu bbanga. Awatali kubuusabuusa mu nsi mulimu ennimi eza buli ngeri, naye ate tewali n'emu ku zo etaliimu makulu. Olwo bwe sitegeera makulu g'omuntu by'ayogera, nze ndi mugwira eri oyo ayogera, era ye mugwira gyendi.

Nneebaza Katonda wange njogera n’ennimi (gloóssais) okusinga mmwe mwenna; naye mu lukiiko lw’ekkanisa, nsinga kwogera ebigambo bitaano n’okutegeera kwange, nsobole okuyigiriza n’abalala, okusinga ebigambo enkumi kkumi mu lulimi omuntu yenna atawulira. N’olwekyo, singa ekkana yonna ejja wamu mu kifo kimu, era bonna ne boogera mu nnimi (gloóssais), ne bayingira abo abatamanyi oba abatakkiriza, tebajja kugamba nti ovudde mu birowoozo byo? Naye bonna bwe balagula, era omuntu atakkiriza oba atamanyi n’ayingira, bonna bamusingisibwa omusango. Era bwe bityo ebyama by’omutima gwe bibikkulwa; era bw’atyo, ng’agwa wansi mu maaso ge, ajja kusinza Katonda n’ategeeza nti Katonda ddala ali mu mmwe. Kale, ab’oluganda, kiba kitya? Buli lwe mukunjaana, buli omu ku mmwe abeera ne zabbuli, alina enjigiriza, alina olulimi, alina okubikkulirwa, alina okuvuunula. Byonna bikolebwe okuzimba. Omuntu yenna bw’ayogera mu lulimi (gloóssees), wabeerewo babiri oba okusinga basatu, buli omu mu kuddamu, era omu atapute. Naye bwe waba nga tewali muvuunuzi, asirike mu lukunjaana lw’ekkanisa, ayogere yekka ne Katonda. Bannabbi babiri oba basatu bogere, abalala basale omusango. Naye singa wabaawo ekintu kyonna ekibikkulirwa omulala atudde awo, asoose asirike. Kubanga mwenna musobola okulagula omu ku omu, bonna bayige era bonna bazuume amaanyi. Era emyoyo gya bannabbi gigondera bannabbi. Kubanga Katonda si ye muwandiisi w’okutabulatabula wabula wa mirembe, nga bwe kiri mu kkanisa zonna ez’abatukuvu. Abakazi bammwe, oba abakyala bammwe, basirike mu kkanisa, kubanga tebakkirizibwa kwogera; naye balina okugondera, nga n’amateeka bwe gagamba. Era bwe babaako kye baagala okuyiga, babuuzze babbaabwe bennyini awaka; kubanga kiswaza abakazi okwogera mu lukunjaana lw’ekkanisa. Byonna bikolebwe mu ngeri ey’ekitiibwa, n’omwogezi omu agoberera omulala, so si byonna okwogera mu kiseera kye kimu.”

Enkunjaana z’Abakkolinso zaalimu obutassa kitiibwa, akavuyo, n’okutabulwa. Okutereeza ekizibu kino Pawulo yawandiika ng’agamba nti:

- Bannabbi baalina okwogera mu lunyiriri, so si mu kiseera kye kimu.
- Aboogazi baalina okusirika singa olulimi lwabwe terusobola kutegeerekeka era nga tewali muntu yenna asobola kuvuunula.
- Aboogazi baabadde bakukyusakyusa nga bwe boogera eri olukiiko nga Katonda si Katonda wa kutabulatabula.
- Abakyala ba bannabbi baalina okulaga babbaabwe ekitiibwa nga tebababuuzza ebibuuzo mu lujjudde wabula okunoonya okunyonnyolwa mu maka gaabwe.
- “Ebintu BYONNNA bikolebwe mu ngeri ey’ekitiibwa era mu nsengeka” TEKitegeeza nti wateekwa okubaawo enteekateeka oba omukolo oguteereddwawo ogutalinaomulimu ogw’ebweru oba oluyimba, okusaba oba okwogera.

Eby’okuyiga ebirina okuyigibwa

- Okuyigiriza kikulu nnyo okusinga okuwulirwa
- Enteekateeka n’okutegeera bikulu nnyo
- Okwetaba kw’Abakristaayo bonna kuzzaamu bonna amaanyi
- Okuzimba kyetaagisa okusobola okubeera omwesigwa
- Okussa ekitiibwa mu balala kitumbula obumu
- Okussa ekitiibwa mu mateeka n’empisa tekiyiza kubuusibwa maaso

Ebibuuzo

1. Enkunjaana z’ekkanisa tezirina kutegekebwa ng’omukolo wabula okwetabamu kw’omuntu ku bubwe kukubirizibwa.
T. ___ F. ___ Omuntu w’abantu.
2. Abakristaayo balina okubuuliriragana mu bikolwa ebirungi n’obwesigwa nga bakunjaanye wamu.
T. ___ F. ___ Omuntu w’abantu.
3. Waaliwo akavuyo n’okutabulwa mu kkanisa y’e Kkolinso nga bangi bwe baakulembeza.

T. ___ F. ___ Omuntu w'abantu.

4. Okusomesa, okuzimba, okussa ekitiibwa mu balala n'okwetaba kw'omuntu kinnoomu kye kikulu nnyo nga kikuŋjaanyiziddwa.

T. ___ F. ___ Omuntu w'abantu.

5. Ekigendererwa ekikulu eky'okukuŋjaana ng'omubiri gwa Kristo kwe kuzzaamu amaanyi n'okuzimba.

T. ___ F. ___ Omuntu w'abantu.

Essomo 8

Okuyimba

Ennyimba ziraga enneewulira z'okwagala oba obukyayi, essanyu oba ennaku, n'eby'omwoyo oba eby'okwegomba. Ennyimba n'okuyimba biyinza okuba nga bya kunyumirwa muntu ku bubwe, nga bitunuulidde omwagalwa wo, oba nga bitendereza Katonda. Ennyimba era bikozesebwa mu kuyigiriza okuwaayo enzikiriza, ebibaddewo, n'abantu mu kujjukira kw'omuntu.

Okuyimba kw'Endagaano Enkadde

“Mujje tuyimbire Mukama: tukole eddoboosi ery'essanyu eri olwazi olw'obulokozi bwaffe, tujje mu maaso ge nga twebaza, tumuleete eddoboosi ery'essanyu ne Zabbuli” (Zabuli 95:1-2).

Katonda yalagira Musa nti “Kaakano mwewandiike oluyimba luno, muluyigirize Abayisirayiri, baluyimbe, lubeere omujulirwa gye ndi gye bali, bwe ndibaleeta mu nsi ekulukuta amata n'omubisi gw'enjuki, ensi gye nnasuubiza bajjajaabwe n'ekirayiro, era bwe banaalya ne bakula ne bakulaakulana [bagaggawala], balikyukira bakatonda abalala era mubasinze, nga mungaana era nga mumenya endagaano yange.”

“Yekosafaati yalonda abantu okuyimbira Mukama n'okumutendereza [Katonda] olw'ekitiibwa ky'obutukuvu bwe nga bwe bafuluma nga bakulembedde eggwe, nga bagamba nti: ‘Mwebaze Mukama, kubanga okwagala kwe kuwangaala emirembe gyonna’ ” (2 Ebyomumirembe 20:21-22).

Mu ndagaano enkadde ebisinga obungi ebijuliziddwa mu kuyimba bikwatagana n'okwolesa okutendereza n'okwebaza emikisa gya Katonda, okwagala okutaggwaawo n'obutukuvu.

Endagaano Empya Okuyimba

Abaana ba Katonda ab'Endagaano Empya balina okuyimba okumutendereza okuva ku mutima gwabwe, mu bulamu bwabwe obw'omunda, n'okuzzaamu amaanyi nga bayimba.

“N'olwekyo, ng'abantu ba Katonda abalonde, abatukuvu era abaagalwa ennyo, mwambale okusaasira, ekisa, obwetoowaze, obuwombeefu, n'obugumiikiriza. Mugumiikirizagana era musonyiwe okwemulugunya kwonna kwe muyinza okuba nakwo eri munne. Musonyiwe nga Mukama bwe yabasonyiwa. Era ku mpisa zino zonna mwambale okwagala, okuzisiba bonna awamu mu bumu obutuukiridde. Emirembe gya Kristo gifuge mu mmwe emitima, okuva bwe kiri nti muli mubiri gumu [Omuyudaaya n'omuddu] mwayitiddwa mu mirembe, era mwebaze ekigambo kya Kristo kibeere mu mmwe nga bwe muyigiriza era nga mubuulirira munne n'amagezi gonna, era nga bwe muyimba zabbuli, ennyimba, n'ennyimba ez'omwoyo n'okwebaza mu mitima gyammwe eri Katonda byonna mu linnya lya Mukama waffe Yesu, nga mwebaza Katonda Kitaffe okuyitira mu ye.”

Abefeso 5:15-20- Pawulo mu kuwandiikira Abakristaayo b'e Efeso agamba nti “Kale mwegendereze nnyo engeri gye mubeera — si ng'abatali ba magezi wabula ng'abagezi, nga mukozesa bulungi buli mukisa, kubanga ennaku mbi. N'olwekyo, temuba basirusiru, wabula mutegeere kiki Mukama by'ayagala. Totamiira ku mwenge ekikuleetera obugwenyufu. Wabula, jjule Omwoyo. Okwojera ne bannaabwe [kiyinza okuba nga bayimba nga

baddamu oba nga bakuba amaloboozi] nga bakozesa zabbuli, ennyimba n'ennyimba ez'omwoyo. Okuyimba n'okukola ennyimba (melody) mu mutima gwammwe eri Mukama, bulijjo nga mwebaza Katonda Kitaffe olw'ebyo byonna, mu linnya lya Mukama waffe Yesu Kristo."

Pawulo agamba Abakristaayo b'omu Kkolosaayi nti okuyimba essira liteekebwa ku nkola y'okulowooza kw'omuntu ng'alaga enneewulira ye eri Katonda. Pawulo talaga bintu bikwata ku kuyimba kw'omuntu kinnoomu oba okukunjaanyiziddwa. Mu kifo ky'ekyo, aggumiza endowooza y'okwebaza okuva ku mutima gw'omuntu. Ka kibeere kifo ki, okuyimba kw'omuntu kulina okutunuulirwa eri obumu bw'Omubiri, okuyigiriza n'okuzaamu omuntu amaanyi ate eri okutendereza Katonda kwe kusinza.

Waliwo ebitundu ebiwerako mu kuyimba n'okukola ennyimba oba omuziki mu mutima gwo eri Mukama

- a) Okuyimba – okunoga enkoba [ez'ebivuga, ennyiriri z'amaloboozi oba ennyiriri z'omutima].
- b) Okukola omuziki mu mutima – enneewulira n'enneewulira n'obwesimbu
- d) Eri Mukama –alung'amibwa eri Katonda
- e) Eky'amazima era ekya nnamaddala, si kya kwefuula oba kya kifuulannenge wabula ekikolwa ekigenda mu maaso mu muntu ow'omunda, omutima oba emmeeme, ekitundu ky'omuntu ayagala n'okusinza.
- f) Omuntu asobola okuyimbira omuntu omulala oba akunjaanye oba nedda.

Ebyawandiikibwa ebirala eby'Endagaano Empya ebikwatagana n'okuyimba

- "Ndiyimba n'omwoyo gwange, naye era ndiyimba n'ebirowoozo byange" (1 Abakkolinso 14:12-17; 26)
- "Waliwo omusanyufu, ayimbe ennyimba ezitendereza" (Yakobo 5:10-13)
- "Mutendereze Mukama, mmwe amawanga mwenna, mumuyimbire ettendo, mmwe amawanga gonna" (Abaruumi 15:7-11)
- "Mu maaso g'ekibiina ndiyimba okutendereza kwo" (Abaebbulaniya 2:10-12)

Okuyimba olw'okunyumirwa kusikiriza omuntu ow'okungulu ate okuyimba okuva ku mutima kwoleka enneewulira z'omuntu ow'omunda. N'olwekyo, ekintu kyonna ekisukkulumye ku birowoozo by'omutima ne kifuuka ekisanyusa okutu, ka kibeere kukwatagana, bivuga oba nnyimba, kilekera awo okusanyusa Katonda.

Okuddamu okwetegereza mu bufunze okuyimba.

Ani:

"Jjula Omwoyo. Okuyimba n'okukola omuziki mu mutima gwo eri Mukama - ow'obuntu

Wa:

Ng'olukunjaana:

Wakati mu lukunjaana, nja kuyimbira okukutendereza

Nga abantu ssekinnoomu

Muyigirize era mubuuliregana n'amagezi gonna, era nga bwe muyimba zabbuli, ennyimba n'ennyimba ez'omwoyo nga mwebaza Katonda mu mitima gyammwe

Ddi:

Waliwo omuntu yenna alina essanyu? Ayimbe ennyimba ezitendereza

Tya:

Ndiyimba n'omwoyo gwange, naye era nja kuyimba n'ebirowoozo byange.

Waliwo endowooza ez'enjawulo ku kiki ekitegeza okuyimba Katonda okukkirizibwa wansi w'Endagaano Empya. Omuntu alina okutunuulira okusukka endowooza oba enzikiriza y'omuntu ku bubwe n'ataputa ebyawandiikibwa mu ngeri etakyukakyuka mu mbeera yaabyo, so si mu ngeri ya kimpowooze. Okuvvunula okuva mu nsonga enkyamu kivaamu ebifundikwa ebikyamu:

- a. Okusinza kubaawo mu 'kusaba' kale okuyimba okukkirizibwa kulina okubaawo mu lukunjaana lwa 'kusaba'.
- b. Okuyimba kulina okuba nga kuyimba kwokka oba mu ddooboozi limu okuva enkwatagana bwe essira liteekebwa ku kuwulikika obulungi eri oyo awulira era nga kwesanyusa

- c. Cappella yokka mu ddooboozi limu oba mu nkolagana ey'ebitundu bina y'ekkirizibwa
- d. Omuntu yenna bw'aba alina oluyimba kitegeeza nti ekibiina kilonda ennyimba ezigenda okuyimbibwa
- e. Okuyimba okuva ku mutima gw'omuntu mu cappella, okuyimba, okukwatagana oba n'ebivuga kikkirizibwa okuggyako ng'essira liteekeddwa ku maloboozi okusinga ebirowoozo by'omutima gw'omuntu.
- f. Omukulembeze w'ennyimba oba dayirekita ye muyimbi
- g. Abakulembeze b'ennyimba abawera, abakulembeze b'ebibinja, oba ttiimu ezitendereza zikola eby'amasanyu wadde nga bangi beetaba nabo nga bwe kiba nti omukulembeze w'ennyimba omu yekka.
- h. Okuyimba kulina okuba nga kuva mu jjukira nga tewali bitabo bya nnyimba oba okulaga ku ssirini.
- i. Omuntu bw'aba ng'essira aliteeka ku mutindo gw'amaloboozi kiba kya kwesanyusaamu ka kibeere n'ebivuga, a cappella oba mu kukwatagana.

Okuyimba olw'okusanyusa kubaawo omuntu bw'akkiriza okunyumirwa okuyimba n'ennyimba okusukkuluma ku birowoozo eri Katonda okuva ku mutima gwe ka kibeere nti – a) nga balina oba nga tebalina bivuga ku leediyo, TV oba CD, b) nga bakunjaanye oba nga bali bokka oba c) nga tewali mukulembeze, omukulembeze omu oba abakulembeze abangi. Kya lwatu nti omuntu asobola okuba n'enneewulira ennene ey'okutya, ekitiibwa, ekitiibwa n'okutendereza mu kusinza Katonda mu nnyimba ate mu kiseera kye kimu n'anyumirwa era n'atuuka n'okuzimba ennyimba n'ennyimba z'amaloboozi amalala agatendereza n'okusinza Katonda. Ensonga ya mutima.

Ebibuuzo

1. Okuyimba wansi w'Endagaano Enkadde kwali kuyigiriza ssomo n'okulaga okutendereza n'okwebaza Katonda olw'okwagala kwe.
T. ___ F. ___ .
2. Abakristaayo b'omu Kkolosaayi baayimba okuyigiriza n'okubuulirira
T. ___ F. ___ .
3. Okuyimba okukkirizibwa Katonda bulijjo kulina okuba nga kuva mu bulamu bw'omuntu obw'omunda, omutima gwe.
T. ___ F. ___ .
4. Ekintu kyonna ekiremesa omutima gw'omuntu okussa essira ku birowoozo bye eri Katonda ng'ayimba nakyo kiremesa okusinza mu nnyimba.
T. ___ F. ___ .
5. Okuyimba okuva ku mutima nsonga ya muntu kinnoomu ne bw'aba akunjaanyiziddwa wamu ng'ekkanisa.
T. ___ F. ___ .

Okusaba

Yesu yayogera ku kusaba mu mboozzi ye etera okuyitibwa 'Okubuulira ku Lusozi' ng'agamba "Era buli lw'osaba, tobeera ng'abannanfuusi abaagala okuyimirira mu makunjaanero ne ku makoona g'enguudo basobole okulabibwa abantu. Nkugamba n'obukakafu nti balina empeera yaabwe enzijuvu! Naye buli lw'osaba, genda mu kisenge kyo, oggale oluggi, osabire Kitaawo eyeekwese. Era Kitaawo alaba ng'ali mu kifo ekikwese ajja kukusasula. "Bw'oba osaba, tosaba boogera ebintu ebitaliimu makulu ng'ab'amawanga bwe bakola, kubanga balowooza nti bajja kuwulirwa nga boogera nnyo. Toba nga bo, kubanga Kitaawo amanyi by'olina okwetaaga nga tonnamusaba" (Matayo 6:5-6) Mu Makko 11:17 Yesu ajuliza Isaaya 56:7 ng'agamba nti yeekaalu ya Katonda kifo kya kusaba. Kati yeekaalu ya Katonda ebeera mu muntu.

“Olunaku lumu Yesu yali asaba mu kifo ekimu, bwe yamala, omu ku bayigirizwa be n’amugamba nti, ‘Mukama waffe, tuyigirize okusaba nga Yokaana bwe yayigiriza abayigirizwa be” (Lukka 11:1). Oluvannyuma Yesu yaddinjana ebyo bye yayogera mu Matayo 6:9-13 mu mbooji y’okusaba ey’Okubuulira ku Lusozi.

Kiki ekikulu mu kusaba kwabwe okuyigirizibwa engeri y’okusaba? Abayigirizwa ba Yesu tebaamanyi kusaba? Kyandiba nti endowooza y’abayigirizwa ku kusaba yayonoonebwa olw’okulaba abakulembeze b’eddiini baabwe, Abafalisaayo, nga basaba? Bajjajaffe baasaba oba empuliziganya ya Katonda obutereevu nabo yali y’emu n’okusaba? Wansi w’etteeka Katonda lye yawa ng’ayita mu Musa, bakabona, bannabbi oba bakabaka be baali Abayisirayiri bokka abaali basobola okusaba?

Mu ndagaano enkadde bajjajja, bakabona, bannabbi ne Hanna baasaba. Okusaba kwabwe okusinga kulabika ng’okusaba okusonyiyibwa, okununulibwa n’okwegayirira okuwummuzibwa okuva mu kubonaabona. Si be bokka nga Danyeri n’abalala bwe baali ‘basaba nga boolekedde yeekaalu,’ ekifo Katonda w’ali.

Essaala z’endagaano empya za njawulo nnyo ku ezo eziri mu ndagaano enkadde nga okutwalira awamu zaali zikwata ku bintu eby’omwoyo. Lukka awandiika mu Ebikolwa 10:1-5 nti omuduumizi w’abaserikale Omuruumi, Koluneeriyo, yasaba Katonda buli kiseera era nti Katonda yawulira essaala ze.

Endowooza y’Oyo Asaba

“Abasajja babiri ne bambuka mu yeekaalu okusaba: omu Mufalisaayo ate omulala omusolooza w’omusolo. Omufalisaayo n’ayimirira n’asaba bw’atyo yekka, Katonda nti, ‘Nkwebaza, kubanga siri ng’abantu abalala, abanyazi, abatali ba bwenkanya, abenzi, oba wadde ng’omusolooza ono. Nsiiba emirundi ebiri mu wiiki, mpa ebitundu eby’ekkumi ku byonna bye nnina’ [amalala- laba nga ndi mulungi]. ng’ayimiridde wala, teyayagala kusitula n’amaaso ge eri eggulu, wabula n’akuba ekifuba kye, ng’agamba nti, ‘Katonda ansaasire omwonoonyi [omwetoowaze]’” (Lukka 18:10-13). Okuva mu nnyiriri zino wammanga, omuntu ategeera nti essaala z’abawombeefu okusinga abeefuula abatuukirivu ziwulirwa.

Essaala Eyaddiddwamu

Yokaana atugamba nti Yesu ye Muzabbibu ate Abakristaayo be matabi. Singa ettabi (Omukristaayo) terisigala nga lyegasse ku Muzabbibu (Kristo) okufa kubaawo era ettabi (Omukristaayo) ne lisalibwako ne lisuulibwa ebweru – nga terikyali mu mbeera ya kulokola. Abo abasigala nga beesibye ku muzabbibu bali mu Kristo era essaala zaabwe ziddibwamu nga bwe bagulumiza Katonda, so si bo bennyini (Yokaana 15).

Okulemesa Okusaba

Katonda ayinza obutawulira ssaala bulijjo kuba waliwo embeera, embeera, endowooza n’ebigendererwa ebiremesa okusaba kw’omuntu okuwulirwa.

- Yakobo 4:2-3“Temulina, kubanga temusaba Katonda, bwe musaba temufuna, kubanga musaba n’ebigendererwa ebikyamu, mulyoke mumalire ebyo bye mufuna mu kusanyuka kwammwe.”
- 1 Peetero 3:7“Abaami, mu ngeri y’emu, mufaayo nga bwe mubeera ne bakazi bammwe, era mubayisaamu ekitiibwa ng’omubeezi omunafu era ng’abasika wamu nammwe ab’ekirabo eky’ekisa eky’obulamu, waleme kubaawo kintu kyonna ekibalemesa okusaba kwammwe.”

Emirundi gy’Okusaba

“Awo Yesu n’abuulira abayigirizwa be olugero okubalaga nti basaanidde okusaba buli kiseera so si kuggwaamu maanyi, n’agamba nti: ‘Mu kibuga ekimu mwalimu omulamuzi atatya Katonda wadde atafaayo ku bantu. Era mu kibuga ekyo mwalimu nnamwandu eyajja gy’ali ng’amwegayirira nti, ‘Mpa omulabe wange obwenkanya.’ Okumala ekiseera yagaana Naye ku nkomerero, yeegamba nti, ‘Wadde sitya Katonda wadde okufaayo ku basajja, naye olw’okuba nnamwandu ono asigala antawaanya, nja kulaba ng’afuna obwenkanya aleme okukkakkana ng’ankooyezza ng’azze!’. Mukama n’agamba nti, “Wuliriza omulamuzi atali mutuukirivu by’ayogera.” Era Katonda talireeta bwenkanya eri abalonde be, abamukaabirira emisana n’ekiro? Anaasigala

aziteeka ku bbali? Nkugamba, ajja kulaba nga bafuna obwenkanya, era mu bwangu. Naye, Omwana w'omuntu bw'alijja, anaasanga okukkiriza ku nsi" (Lukka 18:1-8)?

Abagoberezi ba Kristo buli kiseera balina okusaba obuyambi mu kuvvuunuka ebizibu by'obulamu ebya bulijjo nga bwe babeera ku lwa Kristo. Pawulo agamba nti "musaba buli kiseera mu Mwoyo, n'okusaba kwonna n'okwegayirira kwonna, ekyo mubeere bulindaala n'okugumiikiriza kwonna, nga mwegayirira abatukuvu bonna" (Abaefeso 6:18).

Essaala n'Ebiragi by...

Yesu

- Okusaba okw'obuntu - ekikopo kino (okufa kwa Yesu okulindirira okukomererwa) kiyite, naye by'oyagala bikolebwe
- Okulagira ku Kusaba – tokozesa kuddinjana kwa bwereere
- Okulabula –okusaba okulabibwa kw'abasajja tekuwulirwa

Abatume

- Okusaba obuvumu – Nga Peter ayimbuddwa Olukiiko
- Okusaba Okukola – Peetero yasaba n'agamba nti, "Tabitha golokoka" .
- Personal – mu kkomera ne mu ttumbi Pawulo ne Siira baasaba

Abatume n'Abakristaayo

- General Instructions – ye muntu yenna abonaabona, asabe
- Ku balala – tukwebaza era tubasabira bulijjo
- Okusaba ku lw'okwefaako – zimba wekka era osabe mu Mwoyo Omutukuvu
- Okusonyiwa – Wenenye obubi buno era osabe

Bulijjo okukola Katonda by'ayagala kibeere ng'ekikulu mu mutima gwo. Saba buli kiseera. Essaala ziyinza okuba ennyimpi era nga zikwatagana nnyo. Saba ebintu ebiwangaala emirembe gyonna. Noonya obulagirizi bwa Katonda mu kukulembeza Obwakabaka bwe mu bulamu obwa bulijjo n'okukulembeza abalala. Saba era oyambe okubunyisa Enjiri ya Kristo. Okusabira abalala n'okwebaza bulijjo bisaanidde.

Essaala ziyinza okuba ennyimpi ennyo, mu kifo kyonna, ku lw'omuntu yennyini oba ku balala, nga zisanyufu oba nga za nnaku oba nga za njawulo oba nga za bulijjo, naye nga tezirina kye zifaako.

Ebibuuzo ___ b ne c

1. Essaawa y'okusaba eri ddi?
 - a. ___ Emirundi ena olunaku ku makya, essaawa 9, essaawa 3 n'ekiro
 - b. ___ Bw'oba weetaaga ekintu
 - c. ___ Buli kaseera
 - d. ___ a ne b
 - e. ___ b ne c
2. Okusaba kw'omukristaayo okusiimibwa Katonda alina okusigala mu Kristo.
T. ___ F. ___ .

Essomo 10

Ekyeggulo kya Mukama - Okujjukira Kristo

Ku lunaku olw'oluberebereye olw'emigaati egitazimbulukuka, abayigirizwa ne bajja eri Yesu nga babuuzwa wa gy'onoosaba tukutegekedde okulya embaga ey'Okuyitako, era essaawa bwe yatuuka n'atuula, n'abatume naye. N'abagamba nti njagadde okulya nammwe embaga eno ey'Okuyitako nga sinnabonaabona, Okukomererwa kwe kubanga mbagamba nti, sijja kugirya okutuusa nga kutuukiridde mu bwakabaka bwa Katonda.

“Obudde bwe bwawungeera, ekiseera ky’ekijjulo ky’Okuyitako, Yesu n’agalamira ku mmeza n’abaana ekkumi n’ababiri. Awo bwe baali balya, Yesu n’addirira omugaati, era oluvannyuma lw’okuwa omukisa (okwebaza) n’agumenyaamenya n’aguwa abayigirizwa, n’agamba nti, ‘Mutwale mulye, guno gwe mubiri gwange.’ N’addirira ekikompe, bwe yamala okwebaza n’akibawa ng’agamba nti, ‘Mukinyweko mwenna, kubanga guno gwe musaayi gwange ogw’endagaano, oguyiibwa ku lw’abangi olw’okusonyiyibwa ebibi

Essomo 11

Okuwaayo

“Kubanga Katonda yayagala nnyo ensi n’awaayo Omwana we omu yekka era ow’enjwulo, buli amwesiga afune obulamu obutaggwaawo, mu kifo ky’okuzikirizibwa ddala” (Yokaana 3:16). Kirabika waliwo akakwate akatuufu wakati w’okwagala n’okugaba.

Mu Kristo tulina okuyiga okwagala n’okubunyisa okwagala okwo nga tuyita mu kuwaayo - okugabana ebyo Katonda bye yatukwasa.

“Era kaakano, ab’oluganda, twagala mumanye ku kisa Katonda ky’awadde amakanisa g’e Makedoni. Okuva mu kugezesebwa okw’amaanyi ennyo, essanyu lyabwe eryajjula [essuubi lyabwe ery’obulamu obutaggwaawo] n’obwavu bwabwe obw’ekitalo byakulukutira mu bugabi obw’amaanyi. Kubanga ntegeeza nga bwe baawaayo nga bwe baali basobola, n’okusukka obusobozi bwabwe. Ddala ku lwabwe, batwegayirira mu bwangu olw’enkizo ey’okwenyigira mu buweereza buno eri abatukuvu (2 Abakkolinso 8:1-7).

“Omuntu yenna bw’atalabirira b’enjanda ze, n’okusingira ddala ab’omu maka ge ag’oku lusegere, aba yeegaanyi okukkiriza era asinga omutakkiriza” (1 Timoseewo 5:8).

Enneeyisa

Omuntu okwagala Katonda kweyolekera mu kulabirira abo abali mu bwetaavu. "Eddiini [*threeskeia – emirimu egy’ebweru*].

Omulumu yeeyagala nnyo okusinga Katonda oba abalala.

“Tewali ayinza kuweereza bakama babiri, oba alikyawa omu n’ayagala munne, oba aliba yeewaayo eri omu n’anyooma munne, toyinza kuweereza Katonda na Ssente” (Matayo 6:24).

“Bwe nnawaayo byonna bye nnina eri abaavu, ne nwaayo omubiri gwange eri ennimi z’omuliro, naye nga sirina kwagala, sirina kye nfunamu.” [Siwaddeyo bulamu bwange obw’omwoyo eri Katonda kubanga ekirabo kyange kyali kiva ku mulimu oba ekiragiyo.] (1 Abakkolinso 13:3).

“ **.Lagira abo abagagga mu nsi eno baleme kwegulumizawadde** okussa essuubi lyabwe mu bugagga, obutali bukakafu bwe butyo, wabula okussa essuubi lyabwe mu Katonda” (1 Tim 6:17-19) Mu Makko 10:17-21 tusoma ku musajja omugagga eyakuuma Amateeka naye nga tayagala kugabana na bantu abali mu bwetaavu Omuntu tayinza kufuna bulamu butaggwaawo nga akuuma ennukuta y’amateeka. Okwagala okusanyusa Katonda kwe kukola ebirungi, okubeera obutukuvu n’okwesiga Katonda. Abagagga omuntu yatereka obugagga bwe ku nsi okusinga mu ggulu. Ka babe bagagga oba baavu abo abali mu Kristo batereka eby’obugagga mu ggulu nga bakola ebirungi mu kuyamba abalala mu by’obugagga ne mu by’omwoyo. Omuwendo teguterekebwa wabula endowooza y’omutima gw’omuntu mu kuwaayo n’omutima omugabi okwefaako n’ebintu by’alina.

“ **.Weegendereze obutakola ‘bikolwa byammwe eby’obutuukirivu’ mu maaso g’abantu,** okulabibwa nabo. Bw’onookola bw’oty, tojja kufuna mpeera okuva eri Kitammwe ali mu ggulu” (Matayo 6:1-4).

“Zibasanze mmwe abasomesa b’amateeka n’Abafalisaayo, mmwe bannanfuusi! Muwaayo kimu kya kkumi eky’eby’akaloosa byammwe — mint, dill ne cumin. Naye mwalagajjalira ensonga ezisinga obukulu mu mateeka — obwenkanya, okusaasira n’obwesigwa. Mwandibadde mukola eby’oluvannyuma, nga temulagajjalira eby’olubereberye” (Matayo 23:23-24).

“Awo omusajja erinnya lye Ananiya, awamu ne mukazi we Safira, nabo ne batunda ekibanja. Mukyala we ng’amanyi bulungi, n’atereka ekitundu ku ssente ezo, naye n’azireeta n’aziteeka ku bigere by’abatume” (Ebikolwa 5:1-2). Si nsonga nti tebaawaayo ssente zonna ezaavaamu wabula endowooza yaabwe mu kuwa abantu ettendo ery’okwegomba.

Omululu n’Okwefaako bokka

Omululu kwe kussa essira ku kennyini – ebintu byange, ebiseera byange, n’okwegomba kwange.

“**Muttibwe**, n’olwekyo, byonna ebibeera eby’obutonde bwammwe obw’oku nsi: obugwenyufu, obutali bulongoofu, okwegomba, okwegomba okubi n’omululu, kwe kusinza ebifaananyi. Olw’ebyo, obusungu bwa Katonda bujja.” (Abakkolosaayi 3:5-6)

- Era ndigamba emmeeme yange nti, “Omwoyo, olina ebintu bingi ebiterekeddwa okumala emyaka mingi; wummula, okulya, nywa, sanyuka. Naye Katonda n’amugamba nti, “Ggwe omusirusiru, ekiro kino emmeeme yo ekusabibwa; n’ebintu by’otegese, binaaba bya ani?” (Lukka 12:19-20)
- “Mwegendereze, wegendereze omululu ogwa buli ngeri, obulamu bw’omuntu tebubeera mu bungi bw’ebintu bye” (Lukka 12:15).
- “Naye okutya Katonda n’okumatira ga mugaso munene. Kubanga tetwaleeta kintu kyonna mu nsi, era tetusobola kukiggyamu kintu kyonna. Naye bwe tuba n’emmere n’engoye, tujja kumatira n’ekyo. Abantu abaagala okugaggawala bagwa mu kukemebwa ne mu mutego ne mu kwegomba okungi okw’obusirusiru n’okw’obulabe okusuula abantu mu kuzikirizibwa n’okuzikirizibwa. Kubanga okwagala ssente kye kikolo ky’ebibi ebya buli ngeri. Abantu abamu, abaagala ssente, baava mu kukkiriza ne befumita ennaku nnyingi” (1 Timoseewo 6:6-10).
- “**Temweterekera bya bugagga ku nsi**, enseenene n’obusagwa gye bisaanyaawo, era ababbi gye bamenya ne babba. Naye mweterekere eby’obugagga mu ggulu, [ebikolwa eby’okuweereza abalala] enseenene n’obusagwa gye bitazikiriza, n’ababbi gye batamenya ne babba. Kubanga eky’obugagga kyo gye kiri, n’omutima gwo gye gunaabeera” (Matayo 6:19-21).
- Olugero olutera okwogerwako ng’omugagga ne Laazaalo, (Lukka 16:19-31) lulaga bulungi embeera embi ey’abo abakozesa eby’obugagga bya Katonda ku bo bennyini awatali kulowooza ku mbeera embi ey’abo be bakwatagana nabo bulijjo. Okuggyako ng’omuntu akyuse n’atandika okukozesa eby’obugagga bye okuganyula Katonda, mazima ddala aija kugobwa okuva mu maaso ga Katonda.

“Yesu n’atunula n’agamba abayigirizwa be nti, ‘Nga kizibu nnyo abagagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda’” (Makko 10:23)! Obugagga si bwe buzibu. Kwe kwesigama ku bugagga bw’omuntu okufuna obulokozi n’obulamu obutaggwaawo okusinga Katonda.

Omugabi mu Bintu

“Mujjukire kino: [Pawulo ng’awandiikira Abakristaayo b’Abakkolinso] Buli asiga ekitono naye alikungula kitono, era buli asiga n’omutima omugabi naye alikungula n’omutima omugabi. Buli muntu alina okuwaayo ekyo ky’asazeewo mu mutima gwe okuwaayo, so si butayagala oba ng’awaliriziddwa (omulimu oba nga tayagala) kubanga Katonda ayagala omugabi omusanyufu. Era Katonda asobola okubasuzza ekisa kyonna, bwe

kityo nti mu byonna buli kiseera, nga mulina byonna bye mwetaaga, mujja kuyiwa mu buli mulimu omulungi Nga bwe kyawandiikibwa nti: "Asaasaanyizza ebirabo bye eri abaavu; obutuukirivu bwe bubeerawo emirembe gyonna."

Pawulo ng'awandiikira Abakristaayo agamba nti "Oyo abadde abba takyalina kubba, wabula alina okukola, ng'akola eby'omugaso n'emikono gye, alyoke abeere n'eky'okugabana n'abo abali mu bwetaavu" (Abaefeso 4:28).

Omugabi mu Magezi Gaffe

Togenda mu maaso n'okukkiriza ebyo by'oyigiriziddwa ng'ozibye amaaso. Weekenneenye ku buntu ebyawandiikibwa, okukubaganya ebirowoozo n'Abakristaayo abalala, ofune okutegeera okutegeerekeka obulungi ku by'ayagala. Ebintu byonna bikakase ggwe kennyini okusinga okwesigama n'okukkiriza enzikiriza oba endowooza ya mukwano gwo, omusomesa, omubuulizi oba omusumba gwe weesiga. Kkiriza ebiragiro bya Kristo era oteeke obwesige bwo mu ye nga mugondera. Omuntu bw'aba tagezaako kutegeera, ayinza atya okukyuka?

Obugabi Mu Buyinza bwaffe

Obuyinza bwo bupimibwa ku ebyo abalala bye bakulowoozaako oba bye boogera ku ggwe. Obuwanika bw'Ekikristaayo bwetaagisa obuyinza bw'omuntu okugulumiza Katonda era bukozesebwa okulaba nti obwenkanya n'okusaasira biweebwa abaavu.

Omugabi n'Enjiri Ye

"N'abagamba nti Mugende mu nsi yonna, mubuulire enjiri eri buli kitonde: Akkiriza n'abatizibwa alirokolebwa, naye atakkiriza alisalirwa omusango" (Makko 16:15-16).

Katonda akwasizza abo abali mu Kristo ekintu kye ekisinga okuba eky'omuwendo era ekikulu. Teyakola nteekateeka ndala yonna ey'okubunyisa Obubaka bwe obw'okutabagana obw'Enjiri. Atusuubira okukola by'ayagala, bwe tutakikola omuntu omulala ajja kukikola. Bajja kufuna empeera ye; tetujja kukikola. Ekyebuuzibwa kiri nti "tukola by'ayagala oba tuleka omuntu omulala okubitukolera?"

Mugabi n'Ekiseera Kyaffe

Okukozesa obulungi ebiseera byaffe kizingiramu okumala ebiseera ku ffekka, mu maka, abali mu bwetaavu, okusoma ne mu kutwala enjiri mu nsi okusobola okutuukiriza ebyetaago byabwe eby'omwoyo. Ng'oggyeeko okuyamba mu by'ensimbi okusasula sseente, omuntu asobola okwetaba mu:

- a. Okuyiga Baibuli kinnoomu ku muntu
- b. Okuleeta abantu eri omusomesa
- c. Okugaba n'okwekenneenya emisomo gy'okuwandiikira Baibuli
- d. Okukulaakulanya eby'okuyiga ebiwandiikiddwa
- e. Okuzzaamu abalala amaanyi mu buweereza bwabwe

Obuvunaanyizibwa bw'Omuntu ku Bubwe mu Kuwaayo

Nze nvunaanyizibwa okukola by'ayagala? Kya lwatu, eky'okuddamu kyeyoleka bulungi – YEE ewulikika Nze kennyini nvunaanyizibwa!

Si bagoberezi ba Kristo abeesigwa bokka wabula buli muntu ajja kuyitibwa okuwa ebitabo. " 'Mazima nga bwe ndi omulamu,' bw'ayogera Mukama, 'buli kugulu kulifukamira mu maaso gange, buli lulimi luliyatula Katonda.' Kale kale, buli omu ku ffe ajja kwesalira Katonda" (Abaruumi 14:11-12).

Okuwaayo kwe kuddamu kw'omutima okusinziira ku ngeri omuntu gy'abadde akulaakulana. Si "kyetaagisa mu mateeka" ekimu ng'ekimu eky'ekkumi.

Omukristaayo alina okuba ng'amanyi ebintu ebimukwatako mu kuwaayo kwe mu bulungi oba mu bubu. Ebikolwa by'omuntu n'enjogera ye biba bya kugulumiza Katonda; bwe kitaba ekyo, kigulumiza Omulyolyomi n'ensonga ye. Omuntu ye kennyini avunaanyizibwa ku kuwaayo kwabwe n'okulabirira kwabwe!

Okugaba Okutakkirizibwa

- Obutakozesa bintu Katonda by'awadde okukola by'ayagala.
- Okuwaayo kubanga kiragiyo okusinga okuva mu mutima
 - Yesu yayogera ku abo abaawaayo olw'ekiragiyo nti bannanfuusi. Essira baalitatde ku kutuukiriza kiragiyo era ne balagajjalira ebintu ebikulu ennyo mu bulamu – obwenkanya, okusaasira n'obwesigwa
- Okuwaayo okumanyibwa omuntu
- Okugaba okutaliimu makulu okufuuse ekibi
 - Emyaka mingi emabega mu Isaaya 1:10-17 Katonda yagamba nti: "Temuddamu kuleeta biweebwayo ebitaliimu makulu, ... siyinja kugumiikiriza bikujjuko ebifuuse ebibi! Kulwanirira eddembe lya nnamwandu!"

Ebibuuzo

1. Lwaki Omukristaayo yandiwaddeyo?
 - a. ___ Kye kiragiyo ekiteekwa okugonderwa
 - b. ___ Olw'okwagala Katonda n'omuntu
2. Omukristaayo alina okuwaayo ssente mmeka?
 - a. ___ Ebitundu kkumi ku buli kikumi, eky'ekkumi
 - b. ___ Okutuusa lwe kiruma
 - c. ___ Nga omuntu bw'abadde akulaakulana
3. Omululu kwe kussa essira ku kwefaako n'okumatiza obwagazi bw'omuntu okusinga okussa essira ku kumatiza abo abali mu bwetaavu obw'omubiri n'obw'omwoyo.
T. ___ F. ___ .
4. Baani abagenda okuwa accounting ku bintu ebikoleddwa oba ebiremereddwa nga bali wano ku nsi?
 - omu. ___ Aboonoonyi
 - b. ___ Abakristaayo
 - c. ___ Abantu bonna
5. . Okugaba okutakkirizibwa kye ki?
 - omu. ___ Okuwaayo kubanga kiragiddwa
 - b. ___ Okuwaayo okufuna okusiimibwa okw'obuntu
 - c. ___ Okuwaayo n'ekibi ekitasonyiyibwa
 - d. ___ Byonna ebyo waggulu

Okukangavvula kw'Ekkansa

Essomo 12

Abakristaayo bali mu kussa ekimu ne Kristo era balina okubeera n'abalala bonna abali mu Kristo. Benkanankana mu kwagala kwa Katonda, obulokozi bwabwe n'emigaso gyonna egiva mu kubeera mu Kristo. Naye olw'okuba abantu bonna baawukana mu busobozi, amagezi, okumanya, amagezi n'okukula mu nsi zombi ez'omubiri n'ez'omwoyo. N'olwekyo, wajja kubaawo enkaayana ez'emitendera egy'enjawulo ezirina okugonjoolwa.

Era wajja kubaawo enjawulo mu kutegeera n'okutaputa kw'omuntu ku bubwe ebyawandiikibwa. Abamu bayinza okugezaako okukaka okutaputa kwabwe ku balala ng'akakwakkulizo k'okussa ekimu ekikontana n'ebiragiyo bya Pawulo mu 1 Abakkolinso 8. Okugatta ku ekyo, wajja kubaawo abayigiriza enzikiriza yaabwe etali ya Baibuli.

Ekgendererwa ky'okukangavvula abantu mu kibiina kwe kuzzaawo Omukristaayo eyataayaaya era nga takyawangaala bulamu busanyusa Katonda. Nzet kigendereddwamu okutangira okufiirwa emmeeme y'omuntu, okutangira okucaafuwa kw'Omubiri n'okulaga okwagala kwa Katonda, obwenkanya n'okusaasira eri Ensi. Okukangavvula tekulina kuba kusukka ku ntaputa ezimu ez'obuntu omuntu ze yeetaaga okukkirizibwa bonna okubeera mu kussa ekimu.

Abebbulaniya 12:5-7 – “Mwana wange, tolowooza bubi ku kukangavvula kwa Mukama (okukangavvula) oba okulekulira ng'ogoloddwa ye. Kubanga Mukama akangavvula oyo gw'ayagala, era abonereza buli mwana gw'akkiriza.” Bye mugumira bikukangavvula: Katonda abayisa ng'abaana. Waliwo omwana kitaawe gw'atakwangavvula?”

2 Timoseewo 3:16-17 – “Ebyawandiikibwa byonna Katonda abifuuwa omukka era bigasa okuyigiriza, okunenya, okutereeza, n'okutendeka (okuyigiriza) mu butuukirivu.”

Abebbulaniya 12:11 – “Mu kaseera kano okukangavvula kwonna (okukangavvula) kulabika ng'okuluma [si kulumwa mu mubiri] okusinga okusanyusa, naye oluvannyuma kubala ebibala eby'emirembe eby'obutuukirivu eri abo abatendekeddwa.”

Abefeso 6:4 – “Bakitaffe temusunguwaza baana bammwe, wabula mubakuze nga mubatendeka n'okubayigiriza ebikwata ku Mukama (okukangavvula n'okuyigiriza).

Ekgambo ekyalunjamizibwa kitulagira emitendera egyetaagisa okukuuma obwesigwa, obumu n'okussa ekimu ne Katonda n'omuntu:

1. Abakristaayo abakusobya oba Katonda balina okutuukirirwa baganda baabwe Abakristaayo bannyonyole lwaki ebikolwa byabwe bibi basobole okutereeza amakubo gaabwe.
2. Okukangavvula kulina okutandika amangu ddala, so si nky, si wiiki ejja, si mwezi ogujja oba si mwaka ogujja.
3. Okukangavvula kulina okuba nga kukwatagana era kugenda mu maaso okutuusa nga okwenenya kubaawo oba okutuusa nga buli mukisa gw'okwenenya guwedde.
4. Okukangavvula tekulina kukozezewa ku bigambo ebiwuliddwa. Eno y'ensonga lwaki enjuyi ezikwatibwako zirina okusooka okugezaako okugonjoola ensonga. Bamanyi ensonga naye bayinza okuzitegeera mu ngeri ey'enjawulo.
5. Okukangavvula kulina okuweebwa abagagga n'abaavu, abasajja n'abakazi, n'abakadde n'abato awatali kusola.
6. Bulijjo okwagala kulina okuba nga kusinga.

Okukangavvulwa Okuva mu Kibiina ky'Ekitundu

Enkola esinga okukola obulungi ey'okutendeka/okulagira n'okuleeta enkyukakyuka y'enkola ey'omuntu ku muntu. “Muganda wo bw'akusobya, genda omubuulire ensobi ye, wakati wo naawe wekka, bw'akuwuliriza, oba ofunye muganda wo” (Matayo 18:15).

Omuntu ku muntu bwe kitavaamu nkyukakyuka olwo abalala balina okwenyigira mu nsonga eno. Abakristaayo abatonotono, mpozzi babiri oba basatu, abaweebwa ekitiibwa oyo eyasobya n'ekibiina kyonna balina okugenda naawe eri oyo anyiize, so si mukwano gwo bulijjo akkiriziganya naawe, okukubaganya ebirowoozo ku mbeera ye (Matayo 18:16).

“Baganda bange, omuntu yenna mu mmwe bw'atambulatambula okuva mu mazima, omuntu n'amukomyawo, akimanye nti buli anaakomyawo omwonoonyi okuva mu kutaayaaya kwe, aliwonya emmeeme ye okufa era alibikka ebibi bingi” (Yakobo 5:19-29).

“Okusinga byonna, mwagalanenga nnyo, kubanga okwagala kubikka ebibi bingi” (1 Peetero 4:8).

Abantu ba Katonda balina okugolola baganda baabwe oluusi mu ngeri eyinza okulabika ng’ekibonerezo ekisukkiridde. “Mulongoose (okuyonja) ekizimbulukusa ekikadde” (V7) . “tokwatagana (okukolagana) n’omuntu yenna eyeetikka erinnya ly’ow’oluganda bw’aba alina omusango” (v 11) [omuze gw’ekibi. Ekibiina kyonna, abo abakunjaanye, beetaaga okumutunuulira mu buntu, so si ku bbaluwa, e-mail, obubaka ku ssimu, okuwandiika ku mukutu gwa Twitter, okukuba essimu oba okulangirira mu lujjudde. Si kizibu kya bakadde wabula kizibu kya kibiina kyonna era bonna balina okwenyigiramu (1 Abakkolinso 5 ne Matayo 18:17).

Kiki ekitakwatagana oba ekitakwatagana na kizingiramu? Kye kwewala, obutayogera na, obutawa buyambi, okuwera okukunjaana n’ab’omu maka, obutalya oba okwebaka n’ab’omu maka n’okulekera awo okubeera n’omukwano ogw’oku lusegere? Ekigendererwa ky’okukangavvula kwe kuleeta enkyukakyuka mu bikolwa okudda mu kutabagana n’abooluganda ne Katonda. Tewali kibiina kya ngeri yonna kiremesa mpuliziganya bwe kityo ne kimegga ekigendererwa ky’okukangavvula. Okuyimiriza omukwano gwonna ogw’oku lusegere; nga, obutalya mmere ya wamu, emmere ya agape, nga Ekyeggulo kya Mukama waffe kikuzibwa, kye kikolwa ekigendereddwa.

Obuwanguzi bw’Ekikolwa eky’Okukangavvula

Nga bwe kyayogeddwako emabegako ekigendererwa ky’okukangavvula kwe kuleeta enkyukakyuka okuva mu nkola y’okwonoona n’okutabagana ne Katonda. Ekikolwa ky’olukiiko oluvannyuma lw’okwenenya kikulu nnyo. Ddamu soma okubuulirira kwa Pawulo "Naye omuntu yenna bw’aba aleetedde ennaku, teyandeetera nnaku yonna. Okutuuka ku ddaala eritali limu — kino saagala kukiggumiza nnyo —kikosezza mmwe mwenna. Ekibonerezo kino eky’abasinga obungi kikaluba ekimala eri omusajja ng’oyo. Kale, musonyiwe era mugumye, oba si ekyo ajja kubkira mu nnaku ye esukkiridde. Y’ensonga lwaki nkubiriza okumugumya okwagala kwammwe” (2 Abakkolinso 2: 5-8). Okwagala kujja kumulemesa okuwulira nti Mukristaayo ow’omutendera ogw’okubiri. Ye muweereza akomawo. Mukama we ayagala abeere mukozi mu bwakabaka. Abakristaayo abalala bonna balina okumuzaamu amaanyi n’okumuyamba okufuuka omuweereza wa Katonda omwesigwa era akola ebibala. Singa ow’oluganda atabaganyi eyeenenyezza takkirizibwa kukola mu Mubiri gwa Kristo, Omubiri gukosebwa era tegugattibwa wamu.

Ekibi ekigenderere

Waliwo enjawulo yonna wakati w’enkola y’okwonoona n’ekibi ekigenderere? Tekisoboka oyo akola byombi kuzibwayo eri Katonda? Abebbulaniya 10:26. “Kubanga bwe tweyongera okwonoona mu bugendererevu (mu bugendererevu) oluvannyuma lw’okufuna okumanya amazima, tewakyali ssaddaaka ya bibi.”

Yokaana 8:34 “Yesu n’abaddamu nti – ‘Mazima ddala mbagamba nti buli akola ekibi aba muddu wa kibi.’”

Omuntu okukkiriza okukemebwa kifuula omuddu oba enkola y’okwonoona y’esalawo embeera y’omuntu? Si kwewaayo wabula enkola y’ekibi, okwagala okugenda mu maaso n’okugaana okukyusa, bye bivaamu obuddu bw’ekibi. Buli bulamu. Bwatyo nga bakyakunjaana n’abatukuvu; omwonoonyi ateenenya alina okweyawula mu kiseera ky’okulya emmere yaabwe ey’awamu (agape meal oba love feast) okulya okuva ku mmeeza ya Mukama, ekikolwa ekibajjukiza ssaddaaka y’omusaayi gwa Kristo eyaweebwayo olw’okusonyiyibwa kwabwe.

Ebibuuzo

1. Ekigendererwa ky’okukangavvula kw’ekkanisa kwe kuzza ow’oluganda mu kutabagana ne Katonda.
T. ___ F. ___ .
2. Ow’oluganda bw’akusobya enkola ki esooka ey’okuzzaawo omukwano gwammwe?
 - a. ___ Twala mikwano gyo omutunuulire

- b. Buulira abakadde b'ekibiina
 - c. Buulira ekkansa yonna basobole okuggyayo okussa ekimu
 - d. Genda gy'ali muteesa ku kizibu mu bukkakamu
3. Obutabeera wamu na ow'oluganda ayonoona n'agaana okwenenya kitegeeza obutaba na nkolagana ya ngeri yonna.
T. F. .
4. Kikolwa ki Omukristaayo ky'alina okukola ng'ow'oluganda eyasuula Katonda yeenenyezza n'akomawo?
- a. Mwaniriziddwa naye akugira enkola ye
 - b. Musembeze naye nga mulina omukwano mutono
 - c. Musembeze era omukubirize mu kumufunira emirimu egimu mu Mubiri.
5. Ssaddaaka ki eyinza okuweebwa Omukristaayo eyeeyongerera okukola ekibi mu bugenderevu?
- a. Kristo
 - b. Tewali